

Εισφορά ν. 128/1975. Από τον ν. 128/1975 ούτε προβλέπεται ρητώς ως συμβατικώς δυνατή αλλά ούτε και απαγορεύεται η συμβατική μετακύλιση της εισφοράς στον δανειολήπτη. Ο υπολογισμός του ποσοστού της εισφοράς του ν. 128/1975, για τον καθορισμό του επιτοκίου δανειακών συμβάσεων με έμμεσο αποτέλεσμα την μετακύλιση της εισφοράς αυτής στον δανειολήπτη είναι νόμιμος, γιατί δεν αντίκειται στη διάταξη του άρθ. 1 § 3 ν. 128/1975, η οποία δεν καθιερώνει απαγορευτικό κανόνα δικαίου κατ' άρθ. 174 ΑΚ ούτε σε άλλον απαγορευτικό κανόνα δικαίου. Η επιβολή της συγκεκριμένης εισφοράς μπορεί να ελεγχθεί μόνο από άποψη διαφάνειας, ιδίως όταν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη επαρκή ενημέρωση ή κατά τρόπο κεκαλυμμένο, προϋπόθεση που δεν συντρέχει όταν στον σχετικό ΓΟΣ ή στη δανειακή σύμβαση γίνεται ειδική αναφορά για την χρέωση του δανειολήπτη και με την εισφορά του ν. 128/1975.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

**ΕΙΣΦΟΡΑ ν. 128/1975 : ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΚΥΛΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΟΝ
ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ (ΑΚ 478)**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βαρελά, σε : Απ. Γεωργιάδη ΣΕΑΚ τ. Ι 2010. **Γεωργιάδης Απ.**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος 1999. **Γεωργιάδης Αστ.**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος τεύχ. γ' 1986. **Ευρυγένης**, Υπόσχεση ελευθερώσεως 1951. **Ζέπος**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος 1955. **Μιχαηλίδης-Νουάρος**, ΕρμΑΚ. **Μπαλής**, ΕνοχΔ Ανατύπωσης 1969. **Τριανταφυλλόπουλος**, Αιτιολ. Έκθ. Ενοχ ΑΚ αριθ. 33 (σελ. 203 επίς. έκδ.).

Ο ισχυρισμός του δανειολήπτη που ετέθη υπό την κρίση του εφετείου ήταν ότι : παρανόμως η Τράπεζα – με ειδικό συμβατικό όρο – έχει μετακυλίσει σε αυτόν την εισφορά του ν. 128/1975 που είχε σε αυτήν επιβληθεί δυνάμει του εν λόγω νόμου. Οπότε, τίθεται το ζήτημα εάν η μετακύλιση αυτή είναι ή όχι νόμιμη.

Ο Αστικός Κώδικας ρυθμίζει τη μετακύλιση χρέους από τον οφειλέτη σε τρίτον με το άρθρο 478 ΑΚ, με το οποίο ορίζεται ότι : εάν

τρίτος υποσχεθεί στον οφειλέτη ότι θα εξοφλήσει αυτός (ο τρίτος) το χρέος του οφειλέτη σε άλλον (τον δανειστή), τότε ο τελευταίος εν αμφιβολία (δηλαδή χωρίς αντίθετη ρήτρα στη σύμβαση) δεν αποκτά δικαίωμα από τη συμφωνία αυτή.

Πρόκειται για την αποκαλούμενη προσφυώς «σύμβαση ελευθερώσεως»¹, η οποία διακρίνεται σε απλή, (όταν κατά τη βούληση των μερών ο δανειστής δεν αποκτά άμεσο δικαίωμα από τη σύμβαση, δηλαδή δεν δικαιούται να απαιτήσει από τον τρίτο να εκπληρώσει την υπόσχεσή του²) και σε ιδιόμορφη, (όταν ο δανειστής κατά τη ρητώς εκπεφρασμένη θέληση των συμβαλλομένων, αποκτά το δικαίωμα να απαιτήσει από τον τρίτο να εκπληρώσει τα υπεσχημένα³)⁴.

Στην απλή σύμβαση ελευθερώσεως : α) τίκτεται ενοχή μόνον μεταξύ του υποσχεθέντος και του οφειλέτη (υπέρ ου η υπόσχεση)-ο δανειστής δεν αποκτά δικαίωμα από τη σύμβαση αυτή και β) ο υποσχεθείς δεν εισέρχεται στην έννομη σχέση μεταξύ δανειστή αφενός και οφειλέτη αφετέρου⁵.

Η απλή υπόσχεση ελευθερώσεως δεν επιφέρει διάθεση του αλλοτρίου χρέους, διότι δεν συνεπάγεται άμεση απαλλαγή του οφειλέτη (απέναντι στον δανειστή του⁶). Επομένως, η σύμβαση αυτή είναι καθαρώς υποσχετική δικαιοπραξία⁷ : δυνάμει αυτής, ο τρίτος έχει υποχρέωση απέναντι στον αντισυμβληθέντα οφειλέτη να εξοφλήσει αυτός τον δανειστή, με κάποιον από τους νόμιμους τρόπους αποσβέσεως των απαιτήσεων (ΑΚ 416-454), οπότε

¹ **Μιχαηλίδης-Νουάρος**, στην ΕρμΑΚ υπό το άρθρο 478 περιθ. αριθ. 1. **Αστ. Γεωργιάδης**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος τεύχ. γ' § 26 V 1 σ. 78. **Ζέπος**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος Κεφ. ζ'-§ 35 III 2 σ. 645.

² Μη γνήσια (νόθος) σύμβαση υπέρ τρίτου (ΑΚ 410) (ΕφΠατρ 89/2008 ΕπισκΕμπΔ 2008.266· ΕφΑθ 3924/2003 ΕλλΔνη 2004.1100· ΕφΘεσ 3/2000 Αρμ 2003.771).

³ Γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου (ΑΚ 411) και σωρευτική αναδοχή χρέους (ΑΚ 477) (ΕφΛάρ 287/2001 Δικογρ 2001.287).

⁴ **Μιχαηλίδης-Νουάρος**, ανωτ. υπό το άρθρο 478 περιθ. αριθ. 2, 3, 5 και 7). **Απ. Γεωργιάδης**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος § 43 περιθ. αριθ. 49 σ.σ. 443-444. **Ευρυγένης**, Υπόσχεση ελευθερώσεως αριθ. 13 σελ. 22. **Αστ. Γεωργιάδης**, ανωτ. § 26 V 1 σ.σ. 78-79. **Ζέπος**, ανωτ. Κεφ. ζ'-§ 35 III 2 σ.σ. 645-646. **Μπαλής**, ΕνοχΔ § 173 σ.σ. 526-527.

⁵ **Μιχαηλίδης-Νουάρος**, ανωτ. υπό το άρθρο 478 περιθ. αριθ. 3.

⁶ **Σταθόπουλος**, ΓενΕνοχΔ § 28 αριθ. 28.

⁷ **Μιχαηλίδης-Νουάρος**, ανωτ. υπό το άρθρο 478 περιθ. αριθ. 10. **Απ. Γεωργιάδης**, περιθ. αριθ. 50 σ. 444. **Αστ. Γεωργιάδης**, ανωτ. § 26 V 1 σ. 79. **Ευρυγένης**, ανωτ. αριθ. 42 και 43 σ.σ. 74-75. **Ζέπος**, ανωτ. Κεφ. ζ'-§ 35 III 2 σ. 645.

επέρχεται αποσβέννυται συγχρόνως και η οφειλή του οφειλέτη απέναντι στον δανειστή⁸.

Στο προκείμενο ζήτημα, ήτοι εάν είναι ή όχι σύνηνομη η μετακύλιση της εισφοράς του ν. 128/1975 (που έχει επιβληθεί στα τραπεζικά ιδρύματα), φρονώ ότι το κρίσιμο δεν είναι το εάν ο νόμος αυτός έχει ή όχι αποκλείσει (ρητώς ή σιωπηρώς) τη μετακύλιση της εισφοράς αυτής στους δανειολήπτες από τις Τράπεζες, παρά το εάν η μετακύλιση αυτή συνιστά σύμβαση ελευθερώσεως ή όχι.

Επί τη βάσει των ανωτέρω, έχω τη γνώμη ότι η σύμβαση μετακυλίσεως της ως άνω εισφοράς στον εκάστοτε δανειολήπτη δεν είναι εκείνη του άρθρου 478 ΑΚ. Διότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στη σύμβαση ελευθερώσεως ο τρίτος υπόσχεται στον οφειλέτη πως θα καταβάλει αυτός στον δανειστή το χρέος⁹, ενώ εν προκειμένω το χρέος συμφωνήθηκε να καταβληθεί από τον τρίτο (τον δανειολήπτη) στον οφειλέτη του ν. 128/1975 (την Τράπεζα) και όχι στον δανειστή (το Κράτος). Επομένως, η προσβολή του οικείου συμβατικού όρου στη σύμβαση δανειολήπτη-Τράπεζας, ως ακύρου ή ακυρωσίμου, δεν έχει ευνοϊκή για τον δανειολήπτη έννομη επιρροή, διότι στηρίζεται επί εσφαλμένης προϋποθέσεως : ότι ο όρος αυτός συνιστά τη σύμβαση εκ του άρθρου 478 ΑΚ και ως τοιούτος προσβάλλεται (αστόχως) από τον δανειολήπτη επί ακυρότητι, με τον συναφή λόγο της ανακοπής του.

Και πέραν τούτων : Έναντι του Κράτους, πράγματι η Τράπεζα οφείλει την εισφορά του ν. 128/1975. Όμως, η Τράπεζα δεν ζητεί από τον δανειολήπτη την καταβολή της εισφοράς σε αυτήν, παρά την καταβολή χρηματικού ποσού (ίσου με εκείνο της εισφοράς), δυνάμει σχετικού συμβατικού όρου. Κατά ταύτα, το ποσό που ζητείται από τον δανειολήπτη, δεν συνιστά έναντι του τελευταίου «εισφορά» του ειρημένου νόμου, (ώστε να πρέπει να ερευνηθεί εάν η πρόκειται για σύνηνομη ή όχι μετακύλισή της στον δανειολήπτη), παρά συμβατική

⁸ **Μιχαηλίδης-Νουάρος**, ανωτ. υπό το άρθρο 478 περιθ. αριθ. 12-13. **Απ. Γεωργιάδης**, ανωτ. § 43 περιθ. αριθ. 51 σ. 444. **Αστ. Γεωργιάδης**, ανωτ. § 26 V 2 σ. 80. **Ζέπος**, ανωτ. Κεφ. ζ'-§ 35 III 2 σ. 646. ΠΠρΑθ 2/2006 ΧρονΙΔ 2006.222.

⁹ **Ζέπος**, ανωτ. Κεφ. ζ' - § 35 III 2 σελ. 655. **Απ. Γεωργιάδης**, ανωτ. § 43 περιθ. αριθ. 48 σελ. 443.

οφειλή του προς την δανείστρια Τράπεζα, δυνάμει της ως άνω ρήτηρας.

Μετά ταύτα, έχω τη γνώμη πως ο μνησθείς ισχυρισμός του δανειολήπτη είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος νόμω.

Κυριάκος Δ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ